

PROFILMANUAL

2020

INNLEDNING

Historiske vandreruter er en felles satsing fra Riksantikvaren og Den Norske Turistforening (DNT).

Prosjektets logo eller øvrige grafiske profil kan ikke brukes i andre sammenhenger enn for ruter som er godkjent av styringsgruppa for Historiske vandreruter.

Denne profilmanualen inneholder prosjektet visuelle profil, maler for informasjonstavler og brosjyre, samt veiledning for bruk av prosjektets logo på turskilt. Manualen skal være til hjelp for medlemsforeninger i DNT og andre som jobber med å etablere eller drifte Historiske vandreruter.

Skilting av Historiske vandreruter skal følge nasjonal standard som beskrevet i Merkehandboka. Utfyllende informasjon om skilting, gradering, merking og tilrettelegging av turruter finnes i håndboka, som kan kjøpes i DNTs butikker eller lastes ned i sin helhet her: <https://www.merkehandboka.no/merkehandboka/>

For spørsmål knyttet til manualen eller prosjektet, ta kontakt med DNTs administrasjon på tlf 4000 1868 eller info@dnt.no

© Historiske vandreruter, Oslo 2020

KAPITTEL 1

GRAFISK PROFIL

FOR HISTORISKE VANDRERUTER

LOGO

Historiske vandreruter sin logo består av et logosymbol og navntrekk. Logoen finnes i to fargeversjoner; rødt symbol og hvit tekst, og rødt symbol og sort tekst. I tillegg har vi laget en ensfarget versjon som kun skal brukes når fargeversjonene ikke kan brukes (Eks. skilting).

Rødt symbol med hvit tekst skal brukes på mørke/fargede bakgrunner.

Rødt symbol med sort tekst skal brukes på hvite bakgrunner.

Sort og hvit versjon av logo brukes kun når fargeversjon ikke kan brukes (eks. skilting)

LOGOBRUK

Under er eksempel på logo applisert på forskjellige flater.

Rød og hvit logo brukes hovedsaklig. Denne skal være applisert på en av profilfargene, eventuelt over mørke bilder.

Rød og sort logo skal kun brukes på hvit bakgrunn, eventuelt på lyse bilder.

Sort og hvit versjon av logo brukes på flater hvor vi må forholde oss til andre farger enn det som er definert i profilmanualen eksempelvis på skilting.

Rød og hvit logo
Eksempelvis på brosjyre

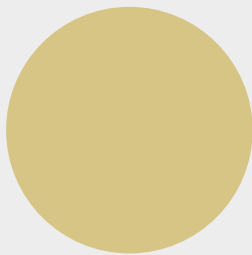
Rød og sort logo
Eksempelvis på powerpoint

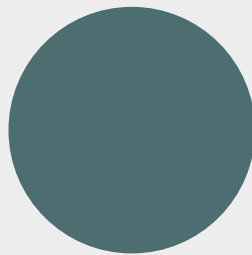
Sort og hvit logo
Eksempelvis på skilt

FARGER

Fargepaletten til Historiske vandreruter består av fire farger. Fargene er inspirert av natur og tradisjon. Fargene kan eksemplvis brukes som bakgrunner på materiell og farger på overskrifter.

C 20 M 20 Y 55 K 0
R 215 G 197 B 134

C 70 M 40 Y 45 K 25
R 77 G 110 B 113

C 45 M 20 Y 50 K 0
R 158 G 178 B 143

C 0 M 80 Y 95 K 0
R 232 G 78 B 27

TYPOGRAFI

Historiske vandreruter bruker tre forskjellige fonter.

Gotham Bold brukes i overskrifter.

Gotham Book brukes til korte tekstelementer som f.eks sitater, korte ingresser og årstall.

Plantin Light skal brukes til langlesning og er vår brødtekst-font. Den kan også benyttes til ingresser og bildetekster.

Aa

A B C D E F G H I J K L M N
O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u
v w x y z æ ø å 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gotham Bold til overskrifter

Aa

A B C D E F G H I J K L M N
O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u
v w x y z æ ø å 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gotham Book til småtekst

Aa

A B C D E F G H I J K L M N
O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u
v w x y z æ ø å 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Plantin Light til brødtekst

TYPOGRAFI

ALTERNATIV GRATIS FONT

Det beste er å bruke Gotham og Plantin, men her ser dere alternative fonter som kan lastes ned gratis.

Gotham Bold brukes i overskrifter, men kan erstattes av gratis-fonten **Raleway Bold**.

Gotham Book brukes til korte tekstelementer som f.eks sitater, korte ingresser og årstall. Den kan erstattes av gratis-fonten **Raleway Medium**.

Plantin Light skal brukes til langlesning og er vår brødtekst-font. Den kan også benyttes til ingresser og bildetekster. Plantin Light kan erstattes av gratis-fonten **Amiri**.

Fontene Raleway og Amiri kan lastes ned på <https://fonts.google.com/>

Gotham Bold til overskrifter

Aa

A B C D E F G H I J K L M N
O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u
v w x y z æ ø å 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Raleway Bold til overskrifter

Aa

A B C D E F G H I J K L M N
O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u
v w x y z æ ø å 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gotham Book til småtekst

Aa

A B C D E F G H I J K L M N
O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u
v w x y z æ ø å 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Raleway Medium til småtekst

Aa

A B C D E F G H I J K L M N
O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u
v w x y z æ ø å 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Plantin Light til brødtekst

Aa

A B C D E F G H I J K L M N
O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u
v w x y z æ ø å 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Amiri Regular til brødtekst

Aa

A B C D E F G H I J K L M N
O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u
v w x y z æ ø å 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

KAPITTEL 2

SKILT

SKILT

BRUK AV HVR-LOGO PÅ SKILT

Historiske vandreruter skal skiltes etter standarder og anbefalinger om turskilt fra Merkehandbokas skiltmanual 2019. Et standardisert skilt signaliserer at turgåeren følger en trygg ferdselsåre for friluftsliv som er merket og skiltet av en ansvarlig organisasjon.

Skilt leveres i ulike materialer. For Historiske vandreruter er hovedregelen at grønne skilt skal brukes. Alle skilt langs Historiske vandreruter skal ha prosjektets logo. Unntaksvis kan metallpiktogram med logo for Historiske vandreruter skrues opp på eksisterende skilt langs ruta.

Under vises eksempler på bruk av Historiske vandreruter-logo på skilt som følger nasjonal standard for turskilt. For utfyllende informasjon om skiltutforming se <https://www.merkehandboka.no/skiltmanual/>

BRUK AV HVR-LOGO PÅ SKILT

- Logo for Historiske vandrerruter skal være med på alle retningskilt og pekere.
- Logoen skal plasseres innenfor aktivitetssymbolet på skiltet.
- Metallogo for bruk på treskilt er 6,5 cm.
- Retningskiltet skal angi navnet på turruta.
- Det anbefales å bruke avstandsangivelse. Maks en desimal og forkortelsen km skal brukes.
- Retningskiltet skal angi ansvarlig for skiltet, enten ved logo eller navn på ansvarlig organisasjon.
- Logo til ansvarlig skal plasseres innenfor logo til historiske vandrerruter, og før navnet på turruta.
- Logo til ansvarlig skal være samme størrelse som logoen for historiske vandrerruter.

Retningskilt skal ikke ha logo eller annen identitet til finansører eller andre samarbeidspartnere. Slike logoer kan plasseres på informasjonstavle.

Eksempler på bruk av retningskilt

Høyreskilt

↑
Ruteansvarlig

Venstreskilt

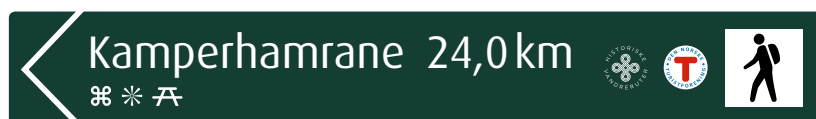

Eksempel med vandrersymbol og begge logoene ved siden av hverandre (vandrer først) + ansvarshavende. Lengde 85 cm.

↑
Ruteansvarlig

Eksempel med vandrersymbol og logoer ved siden av hverandre (vandrer først) med undersymboler. Lengde 85 cm

BRUK AV HVR-LOGO PÅ PEKERE

Eksempler på bruk av pekere

En peker kan brukes underveis langs turruta for å vise ruta videre i stikryss og lignende. En peker er ikke det samme som merking. En peker har fire informasjons-elementer:

- Aktivitetssymbol som står i en ende av skiltet
- Logo for historiske vandreruter
- Logo eller navn ansvarlig for skiltet
- Pil

KAPITTEL 3

INFORMASJONS- TAVLER

INFORMASJONS- TAVLER

En Historisk vandrerute skal minimum ha én større informasjonstavler ved turrutas start- og slutt punkt som forteller om rutes historie og severdigheter, og viser ruta på et kart. I tillegg kan det settes opp mindre informasjonstavler ved kulturminner eller andre steder av spesiell interesse underveis. Det er utarbeidet maler for informasjonstavlene som er tilgjengelig for DNTs foreninger i tjenesten Papirfly. Malene finnes også som InDesign og PowerPoint-filer som kan sendes ut på forespørsel.

Under vises en skisse av de to ulike typene av informasjonstavler, med informasjon om alle de ulike elementene som skal være med.

Følgende tekst skal være med på alle tavler:

Historiske vandreruter bidrar til økt bruk av gamle ferdselsruter i Norge. Kunnskap om historie og kulturminner langs rutene formidles til vandrere og gir en rikere turopplevelse. Satsingen er et samarbeid mellom Riksantikvaren og DNT, med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB og Miljødirektoratet.

Se kulturminner langs ruta på www.kulturminnesøk.no

A3 PLAKAT

Oppbygning

LANGEBÄCK

Historiske vandreruter bidrar til økt bruk av gamle ferdselsruter i Norge. Kunnskap om historie og kulturminner langs rutene formidles til vandrere og gir en rikere turopplevelse. Satsingen er et samarbeid mellom Riksantikvaren og DNT, med Sparebankstiftelsen DNB som stolt bidragsyter. Se kulturminner langs ruta på www.kulturminnesak.no

Tegnforklaring

- Her står du nå Øst/øst 364640
- Stier
- Veger
- Kraftlinje
- P Parkering
- B Buss

0 0,5 1,0 1,5 2,0 km

Symbola syner kor krevande turane er. Svarte symbol på kvit grunn er generelle, dvs. ikkje graderte. Velg tur etter evne!

Allemannsretten/skikk og bruk

- Du kan ferdes fritt i utmark til fots
- Fin ferdsel skal ikkje vera til skade eller utempe for andre, eller for plante- og dyreliv.
- Vis omsyn til utmarkseierne.
- Forstyr ikkje dyr og fugler.
- Alt vilt er freda med unntak av lovlig jakt.
- Lukk igjen grinda etter deg.

Ver merksam på:
All ferdsel på eige ansvar.
Ved ulukke ring 112 eller 113
Koordinatar kor du står nå:
● Øst 364640, nord 7134855

DNT Oslo og Omegn

Følgende skal være med på informasjonstavlen:

1. Turkart med tydelig inntegnede turruter
2. Tegnforklaring til kartet
3. Aktuelle aktivitetssymboler
4. Navn på turruta
5. Innhold om turruta
6. Gradering
7. Ansvarlig for vedlikehold av turrutene
8. Logo historiske vandreruter
9. Logoer Riksantikvaren og DNT
10. Logoer eventuelle andre bidragsytere
11. Bilder
12. Allemannsretten/skikk og bruk
13. Sikkerhet

Obs! Avsett tilbørlig marg (8–10 mm) til eventuelle festeanordninger (listverk m.m.). Utfallende elementer må ikke ha viktig informasjon i marginen.

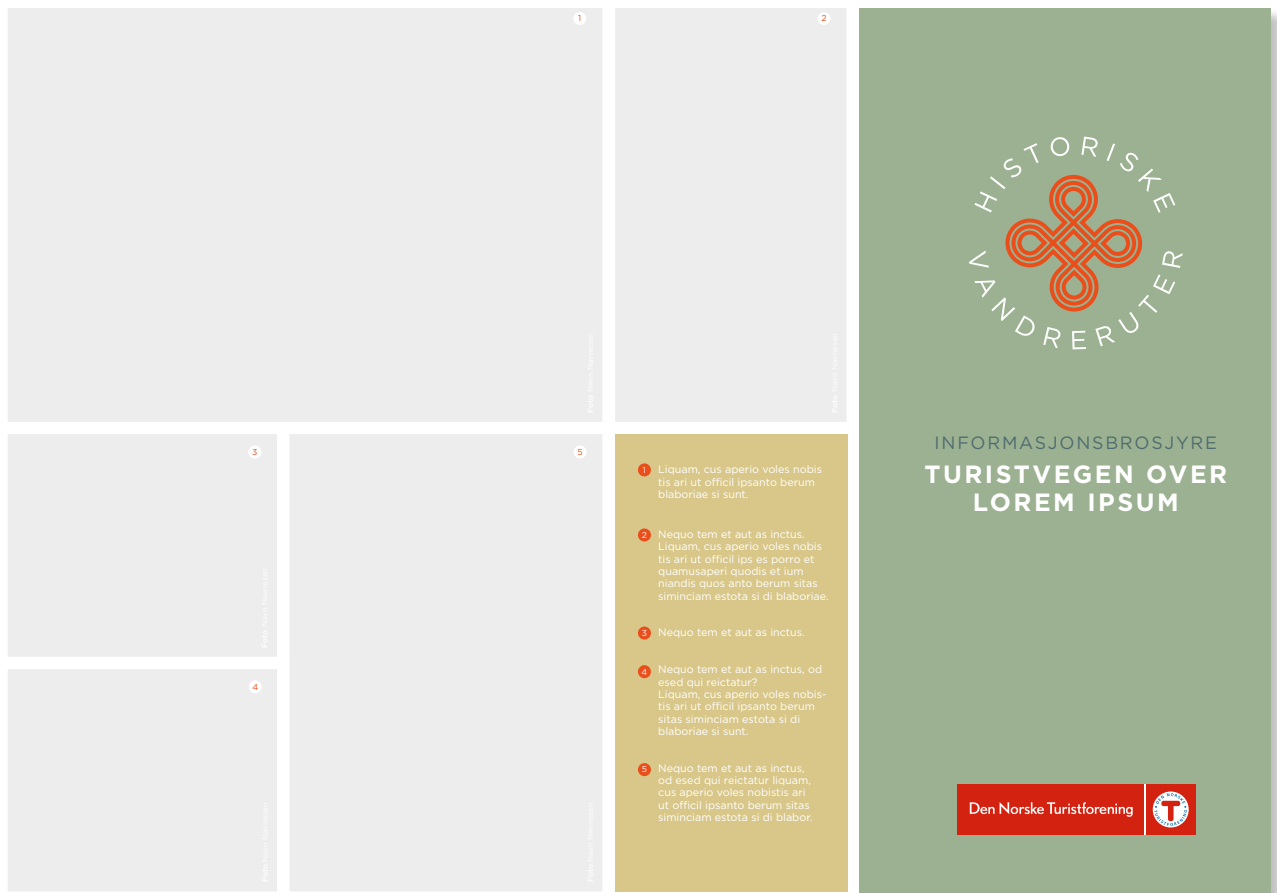
KAPITTEL 4

FOLDER FOR RUTENE

FOLDERE

Det er utviklet en mal for informasjonsfolder for hver Historiske vandrerute. Denne finnes tilgjengelig i Papirfly for DNT-foreninger. Malen kan også sendes ut i Powerpoint eller Word-format på forespørsel.

Eksempel på folder

Logo på forside skal være til rute-eier

FOLDERE

Eksempel på Folgefonna-folder

- 1 På vei ned til Odda gjennom Tokheimsskaret. Rideveien hjelper på i bratt terreng.
- 2 Bilde tatt kort tid etter ferdigstilling av turistveien. Ridende turist i Hildarslia, på vei ned fra Gardshamar. Bildet viser også en informasjonstavle, som fortsatt er delvis lesbar.
- 3 Kryssing av Folgefonna i brelag.
- 4 Hyttene tilknyttet Fonnabu Bressenter ligger som perler på knausene bortover. Her i brekanten på 1450 moh kan en overnatte og spise. Hytta står åpen hele året.
- 5 Folgefonna spiller seg i røde skyer. Er du så heldig å få oppleve en solnedgang ved Folgefonna, har du et minne for livet.

INFORMASJONSBRØSJYRE

TURISTVEGEN OVER FOLGEFONNA

Bergen og Hordaland Turlag

Målet med prosjektet «Historiske vandruter» er å øke kjennskap til og bruk av gamle ferdselsruter med kulturhistorisk verdi og friluftslivskvaliteter. Den Norske Turistforening (DNT) og Riksantikvaren står bak prosjektet i samarbeid med lokale krefter. Gjennom tilrettelegging og god informasjon håper vi å bidra til at gamle ferdselsveier vil bevares for fremtiden på en god måte. Les mer om rutene og prosjektet på www.historiskevandruter.no

Fra uminnelige tider, helt fra vi fikk bosetting i Norge, har det vært ferdsel både til lands og til vanns. Ferdselen gikk over breer og fjellvidder, gjennom skoger og på sjøen - mellom bygder, grender, byer og gårder. I skogen og på fjellet kan man se minner fra de gamle ledene og transportveiene, slik som ridestier, enkle mure r eller hulveier slit ned i terrenget. De viktigste rutene var merket med steiner, staker og værdar, og det ble bygd bru og vadesteder for å lette framkommeligheten.

Mange av de gamle ferdselsveiene er ikke lenger i bruk, og lite synlig i terrenget. Likevel er det mange spor å finne etter de gamle rutene. En stor del av ferdselsveiene er i dag bruk som turspår i rutene til DNT, og bevares derfor gjennom ferdsel og skjøtsel.

Kamperhamrane 24,0 km

Alle de historiske vandrutene i Norge blir skiltet og merket med logoen til Historiske vandruter

Et samarbeid mellom Den Norske Turistforening og Riksantikvaren

TURISTVEGEN OVER FOLGEFONNA

Mellom to fjorder i Hardanger ligger Folgefonna, et attraktivt turistmål i 200 år. I dette området finner vi et utvalg og spesielt kulturminne, Turistvegen over Folgefonna.

Veien ble bygget for å ta europeiske turister opp og over Folgefonna; for at de skulle få oppleve "at kunde tage en "kanetur" under sommersolens varme straalr, og dog omgivet av full vinter", som en turist skrev i hytteboken på Breidablikk i 1893.

En tysk handelsmann, grosserer H. Westerrich tok initiativ til å bygge en ridesti fra Sunndal til breen, og i løpet av 1890 - tallet ble veien ferdigstilt. Gårdbrukerne fra Sunndal og Bondhus stod for det praktiske arbeidet. Det økonomiske ble ordnet med et spleiselag mellom gårdbrukerne, Deutscher Nordlandsverein, grosserer Westerrich privat og handelsmann og hotelleier Erik Gausvik.

Stien fra Odda ble i 1902 rustet opp fra sti til rideveg. Det også i et svært bratt terreng. Dermed holdt hele strekningen utenfor breen lik standard.

Langs veien kan en overnatte på tre turisthytter, Breidablikk, Fonnabu og Holmskjer. Alle eid av Bergen og Hordaland Turlag i samarbeid med Kvinnherad Turlag og Odda/Ullensvang Turlag. Hyttene står åpne hele året, og har senger, gass og ved. På Fonnabu og Holmskjer er det i tillegg proviant.

N.b: Å ferdes på selve breen krever kunnskap om ferdsel på bre. Det frarådes å krysse breen om en ikke har kunnskaper, eller går sammen med kyndige folk. Det tilbys beforing i sommersesongen. Kontakt Bergen og Hordaland Turlag.

Gå inn på www.historiskevandruter.no for detaljert turbeskrivelse. Her finner du også lenker til mer informasjon om rutes historie, og kulturminner du kan oppleve underveis

God tur!

Kilder: Camilla Ianke (Studentoppgave 2007), Johan Lundbo (Veistafjells 1990), Knut Markhus (Folgefonna og bygdene 2008), Torill Refsdal Aase m.fl

